

राज्यातील आरोग्य क्षेत्रात सर्वांगिण सुधारणेच्या
अनुषंगाने उत्कृष्टता केंद्रे स्थापन करण्यासाठी कंपनी
कायदा, २०१३ मधील सेक्शन-८ अंतर्गत कंपनी स्थापन
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०२३/प्र. क्र. ४१७/२३/शिक्षण-१
नवीन मंत्रालय, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकुल,
नववा मजला, लोकमान्य टिळक मार्ग, मुंबई- ४०० ००१
तारीख: ९ ऑक्टोबर, २०२४

प्रस्तावना -

राज्यातील सर्व नागरिकांना दर्जेदार व किफायतशीर दरात आरोग्य सुविधा उपलब्ध व्हाव्यात, यासाठी राज्यातील आरोग्य सेवा क्षेत्रात सुधारणा करण्यावर राज्य शासनाने कायम भर दिला आहे. यासाठी वैद्यकीय शिक्षण व तृतीयक आरोग्य सुविधा सुधारणे तसेच राज्यात नवीन वैद्यकीय महाविद्यालयांचे बांधकाम, कार्यान्वयन व संल्लग्नित रुग्णालयांच्या श्रेणीवर्धनासाठी आशियाई विकास बँकेमार्फत निधी उपलब्ध करून घेण्यात येत आहे. सदर निधी उपलब्ध करून घेण्यासाठी विविध धोरणात्मक बाबींवर निर्णय घेणे आवश्यक आहे. त्यामध्ये वैद्यकीय शिक्षण विभागांतर्गत उत्कृष्टता केंद्रांची (Centers of Excellence) स्थापना करण्याची बाब समाविष्ट आहे. यास्तव राज्यातील शासकीय वैद्यकीय, दंत, आयुर्वेदिक तसेच होमिओपॅथी महाविद्यालयांना वैद्यकीय शिक्षण, संशोधन व रुग्णोपचारासाठी जागतिक दर्जाच्या संस्थांमध्ये रुपांतरीत करून राज्यातील आरोग्य सेवेची गुणवत्ता सुधारण्यासाठी उत्कृष्टता केंद्रे स्थापन करण्यासाठी कंपनी कायदा, २०१३ मधील सेक्शन-८ अंतर्गत कंपनी स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावास दिनांक ०४.१०.२०२४ रोजीच्या मा.मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत मान्यता प्राप्त झाली आहे. मा.मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेच्या अनुषंगाने शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय-

- १) वैद्यकीय शिक्षण विभागांतर्गत उत्कृष्टता केंद्र (Center of Excellence) कार्यान्वित करण्यासाठी कंपनी कायदा, २०१३ मधील सेक्शन-८ अंतर्गत कंपनी स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर संस्थेमधील हिस्सेदारांचा वाटा (शासन, विद्यापीठ व इतर भागधारक) तसेच अनुषंगीक अटी-शर्ती यांच्याबाबत वित्त विभागाच्या सहमतीने स्वतंत्र आदेश/मार्गदर्शक तत्वे निर्गमित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- २) राज्यातील “सेंटर्स ऑफ एक्सलन्स” (उत्कृष्टता केंद्र) ची निर्मिती Hub & Spokes Model च्या धर्तीवर करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक यांच्या अखत्यारीतील महाराष्ट्र पदव्युत्तर वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संस्था ही मुख्य उत्कृष्टता केंद्र (Hub) म्हणून कार्य करील. तसेच संशोधनाच्या विविध विषयांसाठी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय स्तरावर इतर उत्कृष्टता केंद्रे

- (Spokes) कार्यरत राहतील. सेक्शन-८ अंतर्गत स्थापीत कंपनी आवश्यकतेनुसार इतर उत्कृष्टता केंद्रांना मान्यता देऊ शकेल.
- ३) महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक यांचे अधिनस्त मुख्य उत्कृष्टता केंद्र हे पूर्ण क्षमतेने कार्यान्वीत करण्यासाठी अंदाजे रु. ७०७५.७० (रु. ५४५९.४२ लक्ष इतका अनावर्ती खर्च व वार्षिक रु.१६१६.२८ लक्ष इतका आवर्ती खर्च) इतक्या खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे. आशियाई विकास बँकेमार्फत धोरणात्मक बाबींसाठी उपलब्ध होणाऱ्या १५० मिलियन डॉलर्स इतक्या निधीतून सदरचा बांधकाम विषयक अनावर्ती खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ४) इतर उत्कृष्टता केंद्रांसाठी (Spokes) येणारा अनावर्ती स्वरूपाचा खर्च हा मुख्य उत्कृष्टता केंद्रासाठी उपलब्ध होणाऱ्या निधीमधून करण्यात येईल. तसेच सदर केंद्रांसाठी उद्भवणारा आवर्ती/ नियमित खर्च हा संबंधीत शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या अर्थसंकल्पिय तरतुदीतून भागविण्यात येईल.
- ५) मुख्य/इतर उत्कृष्टता केंद्रासाठीची पदनिर्मिती ही सेक्शन-८ अन्वये स्थापन होणाऱ्या कंपनीमार्फत करण्यात येईल. तथापि सेक्शन-८ अन्वये कंपनीची स्थापना होईपर्यंत तात्पुरत्या स्वरूपात सदर पदे शासन मान्यतेने महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ यांच्यामार्फत निर्माण करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ६) उपरोक्त व्यवस्था कार्यान्वित होईपर्यंत उत्कृष्टता केंद्रासाठी सुरुवातीच्या पाच वर्षांमध्ये येणाऱ्या खर्चासाठी आवश्यक निधी हा सहाय्यक अनुदानाच्या स्वरूपात (Grant-in-aid) राज्य शासनामार्फत उपलब्ध करून देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. तथापि सदर निधीचे प्रमाण व अनुषंगिक बाबी वित्त विभागाशी स्वतंत्रपणे सल्लामसलत करून निश्चित करण्यात येतील.
- ७) मुख्य उत्कृष्टता केंद्रामधील संशोधन व चिकित्सालयीन कामकाजाकरीता शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नाशिक व महाराष्ट्र पदव्युत्तर वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संस्था, नाशिक यांच्याशी संलग्नित रुग्णालयाचे सहकार्य घेण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ८) सेक्शन-८ अन्वये कंपनी स्थापन होऊन निधीची उभारणी होणे अथवा शासनाकडून सहाय्यक अनुदान (Grant-in-aid) प्राप्त होईपर्यंत उत्कृष्टता केंद्रांकरिता येणारा खर्च हा तात्पुरत्या स्वरूपात महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठामार्फत विद्यापीठ निधीतून भागविण्यात येईल.
- ९) सेक्शन-८ अन्वये कंपनी स्थापन होईपर्यंत उत्कृष्टता केंद्रांचे कामकाज हे महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठामार्फत शासनाशी सल्लामसलत करून समन्वयाने हाताळण्यात येईल.
- १०) सदर शासन निर्णय मा.मंत्रीमंडळाच्या दिनांक ०४.१०.२०२४ रोजीच्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

११) सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४१००९१२५४१२४६१३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अजित सासुलकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राज्यपाल सचिवालय, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद मुंबई यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई.
३. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, मुंबई यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई.
४. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. मंत्री, वैद्यकीय शिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. मा. मंत्री (सर्व), महाराष्ट्र राज्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव, विधानभवन, मुंबई.
९. मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव, विधानभवन, मुंबई.
१०. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
११. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
१२. प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण, मुंबई.
१४. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई.
१५. संचालक, आयुष संचालनालय, मुंबई.
१६. संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
१७. कुलसचिव, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक
१८. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १ / २ महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
१९. जिल्हा कोषागार अधिकारी (संबंधित)
२०. सर्व अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये.
२१. सर्व सह सचिव/उप सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२२. निवडनस्ती (शिक्षण-१).